

# הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

*Dirshu*  
דרשו ד' ועוזו  
קרן עולמית לחינוך  
ועידוד לימוד התורה

יום שני ח' חשון תשפ"ד | דף היומי בבלי: קידושין עא.

דף היומי בהלכה: ק"ע א' - ז'.

מוסר: אהבת חסד - 'ודע דכתבו האחרונים' עד 'ודע עוד'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הנדיבות "כל המעלים עיניו" עד שער הזכירה "השישית שיזכור אם יש בו"



## דיברתי עם אשה אלמנה. הייתי בטוח שאלמנה לבדה בזמן מלחמה היא פוחדת. יש לה בנים בישיבות...



מאמרותיו של מרן המשגיח הגה"צ רבי חזקיהו יוסף מיישקובסקי שליט"א, במיוחד לתקופת החירום בארה"ק

הביתה, מה אני עושה?... החלטתי לכתוב מכתב לקב"ה והוא יעשה מה שהוא רוצה.

כתבתי לו אני זה וזה, רוצה בחור ישיבה ומוכנה להקריב את כל החיים שלי בשביל זה. וזרקתי את זה כלפי מעלה, לשמים. לבעלי, באותו זמן הציעו שידוך עם משפחה מאד עשירה, והיו לו הרבה ספקות, מצד אחד פרנסה בכבוד, מצד שני - רק מעניים יוצא תורה, מהם יוצא ממון לא תורה... ותוך כדי שהוא עומד ומהרהר, נפל לידו הפתק שאני כתבתי, והוא החליט שזה משמים, קם ועשה את השידוך.

זה הכח של תפילה, ויש לי מלאי שלם של סיפורים על כח של תפילה, ושל כל יהודי! אפשר להגיע עם זה רחוק... חבל שלא לנצל את זה. בואו נתפלל על האמת, נתפלל שיתגלה כבוד ה'.

### לדעת על מה להתפלל...

אני רוצה להגיד לכם, צריך לדעת על מה להתפלל: שמעתי בשם הג"ר שיע פינק או הגר"מ בלוי, פעם היה בחור שאמר שהוא רוצה לעזוב את הישיבה וללכת לעבוד. שאלו אותו למה? אמר להם עברתי היום ליד חנות ירקות וראיתי אברך חשוב שרצה לקנות וכשהוא שמע את המחיר הוא אמר למוכר - זה מאד יקר... אמר לו המוכר יש למטה סוג ב' וסוג ג' שם זה יותר בזול... אמר הבחור אם ככה זה אברך, למה שאני יאכל סוג ב' וג'...? עדיף

יש לי סיפור מאד מעניין, הייתי בהלוויה של הג"ר בצלאל אדלשטיין זצ"ל, וסיפר לי הג"ר ישעיה גריינמן (ר"י כפר גנים) שאמא שלו היא נכדה של משפחת ברוורמן, הסבא היה ר' ברוך ברוורמן, והסבתא הייתה מספרת שבחברון היה סלבודקר אחד - בעל שיעור קומה מרשים ודרשן, וכל הילדים שלו הם זרע ברך ה' אחד אחרי השני.

ואשתו מה היא הייתה?... יש מושג "פוייער"... (איכר) והיא הייתה אשת כפר על כל המשתמע מכך... והיא כל הזמן רצתה לדעת למה הוא לקח כזו אשה?... והיא לא שאלה ישירות - בשביל לא לפגוע בה... פעם היא נמשכה איתה לשיחה, ושאלה כבדרך אגב מי היה השדכן שלכם?... אמרה לה - הקדוש ברוך הוא!

ושאלה בסקרנות - איך הקב"ה ניהל את השידוך?... אמרה, אספר לך, אני הייתי בכפר, בכלל לא ידעתי מה זה בחור ישיבה. הייתה לי בת דודה שהתחנתה בחברון, אז באתי מהכפר לחברון, ונשארתי פה לשבע ברכות וראיתי את הבחורים של סלבודקא בחברון, איזה יראת שמים... מידות טובות... טהרה... אני יצאתי מדעתי, הבת דודה שלי עשתה שבע ברכות, ואני במשך שבעה ימים בכיתי ללא הרף - רבונו של עולם כזה אני רוצה! כזה בעל וכאלו בנים!

אני מוכנה בשביל זה להקריב את כל החיים שלי. וכך בכיתי שבוע שלם בלי הרף. ביום השביעי כבר הייתי צריכה לחזור

ללכת לעבוד ולקבל סוג א'!

ואז הם אמרו לו, יותר טוב שאתה תהיה סוג א' והעגבניות שלך יהיו סוג ב' וג', מאשר שהעגבניות יהיו סוג א' ואתה תהיה סוג ב' וג'...

אנחנו צריכים לדעת על מה להשקיע את התפילות שלנו, לא על העגבניות שיהיו סוג א' ולא על דברים כאלו. צריך להתפלל שיתרבה כבוד שמים.

וודאי שצערן של ישראל שהוא צער השכינה... עמו אנכי בצרה... ושכינה מה היא אומרת... קלני מראשי קלני מזרועי. וכ"ש כשיש כ"כ הרבה צער של שכול ויסורים, וחז"ל אמרו שהשבוי גרוע מכולם, וכ"כ הרבה נפשות שבויים בידיים הטמאות. וע"ז פלגי מים ירדו עינינו. אך שלא יחלחל בלבינו לרגע שוב דברי הרהב של ראשי המדינה, להחזיר את כבודם האבוד ולנקום את הנקמה. ובכלל הרי אפילו בנצחון מלא, הלא... שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו - והקב"ה מצילנו מידם.

בואו ננצל את השעה כאשר הזעקה מקירות הלב וממעמקי "מעמקים קראתיך ה'", ל..ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים, ושם נעבדך ביראה כימי עולם.

היום דיברתי עם אשה אלמנה. הייתי בטוח שאלמנה לבדה בזמן מלחמה היא פוחדת. יש לה בנים בישיבות. והיא אמרה לי, מה פתאום לפחד?... אנחנו אבלים על הצרות שקורות בעולם, אבל אתה לא רואה שזה כבר לקראת המשיח?!... זה כבר הימים האחרונים... להיפך, יבא משיח, בעלי יחזור לחיים, אני כבר מחכה לזה!...

אף אחד לא יודע אם זה משיח או לא משיח, אבל זה ברור שזה חבלי משיח, אנחנו מתקרבים לקראת הסוף. נבקש מהקב"ה, גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה, והופע והינשא עלינו לעיני כל חי... כעת כל ניצחון, גם אם יהיה, צריך להתפלל שהם לא יהרגו את הבני ערובה, זה הכל דם יהודי. כל טיפת דם של יהודי... (גילין 'ארחות חיים' להגרה"צ רבי חזקיהו יוסף משקובסקי שליט"א - בראשית תשפ"ד)

## העם היהודי שגזו כבר שפוף מרוב מגלבי הגלות, יזדקף ברגע אחד, יתהלך קוממיות



רבינו האברבנל מתאר בכמה מקומות כיצד תיראה נקמת ה' בבני אדום וישמעאל ובכל האומות המריעות לישראל לאורך שנות הגלות

### הרב יקותיאל יהודה גנזל

הנה-הנה, קרוב הוא אותו היום. יום בו יכה בנו ריח הגאולה בשיכרון חושים. יום בו יושבו ההדורים וישבו בנים אל חיק אביהם שבשמים. יום אשר יפציע אליהו הנביא, והוא מיד יתחיל לזעזע אמות סיפים ולשנות סדרי עולם. ולאחר מכן נזכה לביאתו של מלך המשיח.

ואז, בבוא מלך המשיח, יערך מסע הנקמה הגדול.

גילויי גאולה ונקמה מופלאים, אנו מוצאים בכתביו של רבנו האברבנאל אשר בביאורו הארוך על דברי הנביאים, מבאר באריכות ובגילוי עילאי את אשר יקרא בעת אשר יבוא ריבון העולמים לנקום נקמת דם בניו השפוף, מאת הגויים. כאשר ידין בגויים מלא גוויות.

וכך מגלה האברבנאל האלוקי: נוראית תהיה נקמת ה' בגויים ביום ההוא, יום בוער כת' נור. הנקמה תתפרש על מגוון דרכים ומהלכים שמטרת כולן אחת היא - להשמיד, להרוג ולאבד כל צר ומשטין שהיצר לבני ישראל.

לנקום את הנקמה הגדולה ברשעי אומות העולם אשר שלחו יד ביהודים להומם ולאבדם. באותה שעה ישסה הקב"ה את האומות אלו באלו - אדום וישמעאל ילחמו זה בזה. ערבים יפוצצו את העולם המערבי ומערביים יטבחו בבני ישמעאל. איש ירצח את

השני. אומות שלמות תכלינה אלה את אלה. חרב אדום תבוא בלב

ישמעאל ופגינני הישמעאלים יקצרו בתוך ההמון האדומי.

זה יהיה חלק אחד מהנקמה האלוקית - נקמה מתוך מהומה גדולה ומתוך מלחמה שיש בה טבת. וכלשונו של האברבנאל: "בחרבם עצמם, אלו עם אלו, אדום וישמעאל. מכת חרג והרג ואבדן, עצום מאד - לא היה כמוהו מימי עולם!"

באותה שעה יתקבצו הגויים והאומות לעלות אל ארץ ישראל ולנסות לכבוש אותה - הם, המורגלים ברדיפת יהודים אנטישמית מדורי דורות, ימשיכו לנסות להפיק את זממם.

אספסוף של אומות ורשעים ינסו לעלות לציון ברומח ופצצה; אולם הקב"ה ישלח בהם את נקמתו הבווערת: דם. ואש. ותימרות עשן - - - איש ידביק את רעהו במגיפה רבתית תשתולל בקרבם, והנגיף יהרוג וימית רבים כל-כך. אנשים יפלו כמו זבובים.

ולא רק מגיפה -

אש וגופרית ינחתו עליהם מן השמים.

ארובות השמים יריקו אש אלוקית שורפת ומכלה שתעשה בהם שמות ותהפוך אותם לאפר כבשן המושלך כדומן על פני האדמה.

וגם רוחו זלעפות, הוריקנים מבעיתים, ישתוללו בקרבם ללא רחם. כל ההמון המוסת והפרוע - יהפוך ליקום שלם של פגרים

שעלתה ללא הרף השמימה. לכל אורך הגלות עלו אליו עוד זעקות שבר ועוד דמעות וצווחות של בני מעונים תחת ידיכם.

וכעת יתהפך הגלגל - כעת אשמע את קול מצהלות בני ישראל ואת פרצי הרנן והזמרה שלהם, כאשר אנקום בכם את הנקמה הגדולה, לעיניהם!"

באותה שעה - כותב האברבנאל במקום נוסף - יכבה הקב"ה את השמש ואת הירח ואת כל הכוכבים וגלגל המזלות, בהם נאחזים שרי האומות. תהיה זו שעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה. ועל כך אנו מתחננים: קרב יום, אשר הוא לא יום ולא לילה!

ולא עוד, אלא שהוא מציין, האברבנאל, שאותה נקמה היא חלק עיקרי ומרכזי, תנאי מתנאי הגאולה. ובלשונו הזך: "מתנאי הגאולה האמיתית, הוא הנקמה בכל האומות הצרים אותם. כמה שנאמר: לי נקם ושילם, אשיב נקם לצרי, אשכיר חצי מדם. כי דם עבדיו ייקום ונקם ישיב לצריו!"

(המבשר' ה' מרחשון, יום ו' ערש"ק פרשת נח תשפ"ד)

מתים, מי בטבח ומי בחרב, מי באש ומי בגופרית, מי בדבר ומי ברות.

לי נקם ושילם! מחץ ראש על ארץ רבה! א-ל נקמות הופיעו! יהיו אמנם מבני האומות אשר יינצלו. הלה הם אלה שלא הרעו לבני ישראל בשנות הגלות ואשר תיכף עם בוא יום ה' הם ייכנעו באמונה ובהכנעה לבורא העולם ולבניו אהוביו.

במדרש מובא שהללו ישרתו אותנו כעבדים וכשפחות. אולם לא לכל אומה ואומה תינתן הפריבילגיה הזאת. לבני אדום ובני עמלק, אלה שהסיתו ורצחו ביותר את עם בני ישראל, לא יפתח שום פתח של תקווה.

במקום אחר, מתאר האברבנאל את השמחה הרבתית שתשרור בקרב בני ישראל. העם היהודי שגוו כבר שפוף מרוב מגלבי הגלות, יזדקף ברגע אחד, יתהלך קוממיות, ויצהל גם ישמח למראה הנקמה הגדולה שינקום ה' בגויים. כמאמר הכתוב: הרנינו גויים עמו, כי דם עבדיו ייקום, ונקם ישיב לצריו!

באותה שעה יפנה הקב"ה אל האומות הרשעות ויגיד להם בקול גדול: "עד הנה אתם גרמתם לזעקת ובכיית עם ישראל

## אבא שבשמיים, אני מכיר היטב את האנשים כאן בעולם, וגם אלו הנראים כרשעים, לא במרד ובמעל הם עושים זאת...



### בעקבות המאורעות האחרונים הרה"צ רבי יהודה מנדל שליט"א מלייקווד, עם הדרכה פרטית כיצד יכול כל יהודי לפעול כדי לבטל את הגזירות הקשות מעל עם ישראל

ההתחזקות בביטחון, ולכן הדבר הראשון הוא לעשות תשובה, ומעתה לחיות באמונה ובביטחון ולהיות בשמחה, כפי שדיברנו. יש עוד הרבה פעולות שצריך לעשות.

אני לכשעצמי, כשהגיעו אליי השמועות הנוראות, נכנסתי לבית הכנסת והעמדתי בית דין לבטל את הגזירות. וכל אחד יכול לקחת שלושה אנשים כבית דין, שיגזרו שתבטלנה הגזירות. וכן, בעת צרה הנני נוהג לבקש ברכות מהרבה יהודים, ואני רואה בזה ניסים גלויים.

וכמוכן, להתפלל לה', להתחנן ולהעתיר אליו באמירת פרקי תהילים, ובשיח ותחינה לפניו. ואני מדבר על שיח כדבר איש אל רעהו, לומר לפניו בשפה פשוטה: 'ריבוננו של עולם, הרי היה לנו יום טוב כה נעים ושמח, ומה אירע כאן לפתע פתאום? הבט וראה, יהודים נאנקים בצער. רחם עליהם!'

וגם לומר דברי זכות על בני ישראל, 'הבט וראה, יהודים יושבים ולומדים. אבא שבשמיים, אני מכיר היטב את האנשים כאן בעולם, וגם אלו הנראים כרשעים, לא במרד ובמעל הם עושים זאת, אלא

כל אחד, בעת שהוא מתפלל על אחינו בני ישראל הנמצאים בצרה ובשביה, צריך להתפלל גם על האנשים האלה, שהקב"ה יחזק את רוחם ואת נפשם.

לא רק עתה צריך להתפלל עליהם, אלא בכל עת, כי בתדירות הם נמצאים במצב של שברון לבב. יהיה מה שיהיה, לא צריך לקרות מאורע מיוחד, תמיד הם ימצאו סיבה להצטער ולבכות ולהיות באימה ופחד.

להם עצמם אני אומר, שהצער שלהם הוא קודש קדשים. בזה הם מזככים את נפשם, מזכים את עצמם ואת כל העולם כולו, והם צריכים לשמוח בכך שזכו לכך.

**שאלה:** האם יש בידינו לפעול לעצור את הזוועה?

**כן:** בוודאי ובוודאי. חז"ל אומרים (יומא פו:): "יחיד שעשה תשובה מוחלין לכל העולם כולו, שנאמר ארפא משובתם אוהבם נדבה כי שב אפי ממנו, מהם לא נאמר אלא ממנו". כל יחיד, בכל פעולה קטנה שהוא עושה, הוא מנענע את כל העולמות.

בנובהרדוק היו אומרים, שהתשובה המעולה ביותר היא

ישועה כיד הדמיון עליו. דבר זה ממשיך ישועות, זוהי סגולה בדוקה ומנוסה.

ובכלל, בכל דבר קטן כגדול שעושים בימים אלו, כשלומדים או נותנים צדקה וכדו', לומר בפה מלא: 'הריני עושה זאת לזכות בני ישראל, לזכות הפצועים ולרפואתם, לזכות היושבים בשבי'.

אנו מבקשים ברכה לכלל ישראל...

שהשי"ת יעזור, שלכל עם ישראל תהיה השנה הזאת שנה טובה מאוד ומאושרת, ומעתה יתחיל מצב חדש וטוב, ויתברר שבמה שעברנו עד עתה, כבר התכפר לנו, ויהיה זה חלף כל הצער והייסורים שנגזרו עלינו, ואך טוב וחסד יהיו מעתה ועד עולם.

(מתוך 'השגחה פרטית')

היצר מסיתם. הם תינוקות שנשבו', וכהנה וכהנה, לחפש בחיפוש אחר חיפוש דברי זכות על ישראל. ומי יודע, אולי דווקא דברי הזכות שאתה תאמר, יטו את הכף לטובה.

דבר נוסף: להכניס את עניין הקיווי אל ה' בדבר שבמעשה. אפשר לכתוב על דף את סיפור הדברים, איך שאחד נחטף על ידי ישמעאלים שפלים, ובמשך מספר ימים התענה תחת ידם, ופתאום באה הישועה והשתחרר. אפילו לרדת לפרטים: הילדים יושבים בבית ובוכים, ופתאום הם שומעים מישהו דופק. הם פותחים, והאבא נמצא בפתח. הם מתחבקים עימו ובוכים מהתרגשות, מתחילים לרקוד ולשמוח, עושים סעודה ומזמינים את כל השכנים והידידים. כל אחד, שיכתוב כל מיני תרחישי

## שכשאדם רואה את התבליט שיש על גבי החותמת, הוא לא מצליח להבין מה קורה פה: צריך להתאמץ כדי להבין...



מתוך מדור 'צוף התורה' מאת הגאון רבי אליעזר יוטקובסקי שליט"א, שיראה אור השבוע בעלון הפופולארי 'לקראת שבת', מבית 'דרשו'

כאן בעולם הזה, כי כך ציוותה אותנו התורה הקדושה.



שמעתי אומרים ווארט נפלא, על מה שאמרו חז"ל ש'חותמו של הקב"ה אמת'. ולכאורה צריכים להבין למה דווקא חותמו של הקב"ה? למה לא 'כסאו של הקב"ה', או 'דרכו של הקב"ה' או 'דברו של הקב"ה'. למה דווקא החותמת?

אלא אומרים שכשאדם רואה את התבליט שיש על גבי החותמת, הוא לא מצליח להבין מה קורה פה: אותיות הפוכות, עיטורים לא ברורים, צריך להתאמץ כדי להבין מה כתוב שם. אבל אחרי שמטביע את החותמת על הנייר, פתאום הכל ברור ונהיר. מתברר שמה שנראה היה מקודם הפוך, זה בכלל לא הפוך. זה ישר ומדויק, אם זה לא היה 'הפוך', עכשיו לא היית מצליח לקרוא את החותם שהוטבע על גבי הנייר. כך גם הנהגת העולם על ידי הקב"ה. לפעמים דברים נראים לנו 'הפוכים'. זה נראה לא ישר ולא הגיוני, קשה להבין מה קורה פה ואיך זה משרת את רצון הקב"ה. אבל לאחר זמן, כשמסתכלים אחורה מבינים היטב איך כל הדברים שנראו לא ישרים, הובילו לתוצאה ישרה, ואם אנחנו עדיין לא מצליחים לראות את הישרות שבחלק מהאירועים הללו, סימן שלא עבר מספיק זמן, כי בעתיד בוודאי שנוכל לראות עין בעין בשוב ה' ציון, ולהבין את כל התהפוכות שעברו עלינו בשנות הגלות.

הצדיק המקובל רבי ישראל אליה ויינטרוב היה מסביר שבבעבר הקב"ה דיבר איתנו על ידי עבדיו הנביאים הקדושים, אבל בימינו הוא מדבר איתנו באמצעות המאורעות שקורות בעולם, ואם כן זאת קריאת השכמה עבור כל אחד ואחד שיפשפש בחדרי לבו ויראה במה הוא צריך להשתנות ולשפר את מעשיו.

היה רבי ישראל אליה אומר שמדובר במאבק כוחות גדול בשמי מרום, שם רבים שרי האומות זה עם זה, ויש שמתאגדים כדי לפגוע בעם ישראל והקב"ה כביכול נלחם בהם למען עם ישראל ולהצלתו מידם.

והיה הגרי"א ויינטרוב מדמה זאת לתחרות שחמט המתנהלת באולם ענק, ומאחר והאנשים היושבים בריחוק מקום לא יכולים לראות את הלוח ואת החיילים שמזיזים עליו השחקנים, עושים להם מסך ענק שאליו מועברת התחרות בשידור חי.

הציבור מסתכל על המסך, זה מה שאנשים רואים, אבל איפה מתנהלת התחרות האמיתית? על לוח השחמט.

כך גם אנו, הסביר, אנחנו מסתכלים בעולם הזה, אנחנו רואים מה קורה על המסך, אבל ההתרחשות האמיתית היא בכלל לא פה, היא שם, למעלה! בשמי מרום! שם מנהלים שרי מעלה מאבקים גדולים, ושם מוכרעת המערכה. ולכן, עיקר ההשקעה שלנו צריכה להיות בדברים שמשפיעים שם למעלה, פרק תהילים, דף גמרא, מעשה של חסד, התחזקות באמונה וביטחון - זה מה שיכריע את המלחמה, מבלי לזלזל כלל וכלל בהשתדלות שצריכים לעשות

## 'אני דוקטור לפסיקה, חיפשתי את הקב"ה ולא מצאתי'. חיך אליו ואמר לו: 'תחפש בבטן שלך'



גרגירי אמונה וביטחון מאת מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל, כפי שנכתבו על ידי תלמידו הגאון רבי משה סחייק שליט"א

נוסעים אליו לקבל ברכות היות שראו שמתקיימות ברכותיו. את כל הכסף שהיו נותנים לו לא היה לוקח לעצמו אלא היה נותן לשיבות, ואמרו שהסיבה שברכותיו הועילו היתה כי היה לו "אמונה תמימה", אמנם ישב ולמד כל הזמן [לעת זקנותו כשלא עבד] משניות עם פירוש באידיש אולם למדן לא היה.

ודן ראש הישיבה כשאמר דברים אלו בשני עניינים נוספים: בענין היאך שייך להגיע לדרגה כזו והרי לא עם הארץ חסיד, ועוד מאידך גיסא דן שיתכן להגיע לדרגה כזו גם ע"י לימוד טהור לשמה, שמתוך שלמד לשמה את המשניות הגיע לכך, ולבסוף סיכם ואמר - שנראה שמה שגרגירי להגיע לדרגה זו היה האמונה התמימה.



בחור שביקש להתקרב להשי"ת, וביקשו הוריו למנעו מלהתקרב, ושכרו אנשים ופסיכולוגים שיחדירו בליבו קושיות באמונה.

שלחו אותו מארגון לב לאחים לראש הישיבה ע"מ לחזקו. אמר לו משפט אחד - "צריך לדעת - שכל הקושיות שטויות!!". לאחר שהלך הבחור, בקשו הנוכחים לדעת את פירוש דבריו, והסביר להם: "הקושיה הגדולה ביותר היא, איך נעשה מעצמו עולם?! וכל הקושיות בטלות לזה!!"

ועוד הוסיף: "העולם מסודר יש סדר! אם אחד שופך דין, מתקבל ציור לא מסודר, אך אם רואים עולם מסודר, על כורחך יש מישהו שסידר את זה - יש מְסִדֵר."

(אמונה וביטחון - פרק שישה עשר)

בימים אלו, כשכל עם ישראל מתחזק באמונה וביטחון בבורא עולם, נביא לכאן שניים-שלושה גרגירים נפלאים מתוך ספרו הנפלא של הגאון רבי משה סחייק שליט"א, 'ביטחון ואמונה', המבוסס על רעיונות ואמרות ששמע הגר"מ סחייק ממורו ורבו רבינו קדוש ישראל הגראי"ל שטיינמן זצ"ל.

בחור התחיל להתקרב ליהדות, והדבר היה לצנינים בעיני משפחתו, והזעיקו מחו"ל את אחיו, שהוא דוקטור לפיזיקה באחת האוניברסיטאות המפורסמות בארה"ב, ע"מ לערער את אמונתו. הלך האח המתקרב והביא את אחיו "המלומד" לראש הישיבה, כשבא אליו אמר האח "המלומד": "אני דוקטור לפסיקה, חיפשתי את הקב"ה ולא מצאתי". חיך אליו ואמר לו: 'תחפש בבטן שלך!!' וביאר דבריו: 'הקב"ה אינו דבר גשמי שמסתכלים עליו במיקרוסקופ, טלסקופ וכו'. אבל אם תרצה, יש דרך שניתן לראותו: מתוך מורכבות ונפלאות מעשי הבריאה אשר ברא!! ואין צורך לנדוד ולראותם במחוזות נידחים, אלא כאן אצלך בגופך, תוכל לראות גדלות מי שיצר אותם. כדברי רבי עקיבא, הבגד מעיד על האורג שארג אותו.'

והוסיף אח"כ ואמר לגבי אותו הדוקטור לפיזיקה: 'הוא מחפש במקום אחר, הוא מחפש את הקב"ה במקום הלא נכון, וזו היתה גם טעותם של עובדי העבודה הזרה, שכיון שיחסו להקב"ה תכונות של גשם [מלשון גשמיות] טעו בדרכם.'



ראש הישיבה סיפר שבפולניה בעיירה קטנה שהיתה לא רחוק מפינסק [בשם חילוויין] היה נפח יהודי, שבסוף ימיו היו רבים

# להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

[dirshu@dirshu.co.il](mailto:dirshu@dirshu.co.il)

הפורתח  
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.



## מה הסיבה שחולה מחמיר על עצמו יותר מכשהיה בריא?

קידושין דף ע"א

### רוב חולים לחיים

והתשובה: כל זמן שהאדם בריא יש לו 613 מצוות לקיים, ואז היצר הרע מתפרש על פני כל 613 המצוות. אבל כאשר האדם חולה מסוכן, הוא פטור מכל מצוות התורה, מלבד "ונשמרתם מאד לנפשותיכם", ואז כל כוחו של היצר הרע מופנה רק למצוה הזאת (עלי ורדים ברכות לב:)

הרב מבריסק היה אומר בשם רבי ישראל סלנטר: שדרך העולם שגם מי שמוזלזל במצוות, כאשר הוא חולה ח"ו, הוא נעשה לפתע מחמיר גדול מאד, צריך לנסוע בשבת לצורך ריפוי - הוא מתעקש שלא לנסוע. צריך לאכול ביום כיפור כי זה פיקוח נפש עבורו - הוא נמנע מלאכול. ומה ההסבר לזה?

# לפתוח את היום בטוב...



הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו' 'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

[dirshu@dirshu.co.il](mailto:dirshu@dirshu.co.il)

# המארח מבקש ממך לאכול - האם חובתך לאכול בכל מצב?



שנאמר 'עֲשֵׂה', אפילו מדרבנן, שיעורו הוא עד שתצא נפשו. ויש שכתבו בשם החזון איש, שאמר שאינו מאמין למעשה זה; ואכן, במשנה ברורה כותב בשם הבגדי ישע, שיתכן כי בענייני אכילה ושתיה, כאשר קיים חשש שיזיקוהו, אין חובה לציית לבעל הבית; (וראה בבגדי ישע שם, שהאריך בהטעמת הדברים).  
[שו"ע קע, ה, ומשנ"ב יז; בו"מ דרשו, 18]

בהקדמתם לביאור הגר"א על השולחן ערוך, מספרים בני הגר"א, שפעם התארח אביהם בבית איש אחד, ומארחו הפציר בו לאכול, ואכל והקיא בשל חולי בקיבתו, ושב ואכל והקיא מספר פעמים. ושאלו תלמידו מדוע עושה כן, והשיב, שהלא אמרו חכמינו ז"ל: "כל מה שאומר לך בעל הבית - עֲשֵׂה", ובכל מקום

# האם ראוי להחזיק ביד כריך לחם גדול ולאכול ממנו?



(סנדוויץ'), מותר אף בימות החול לאחוז בידו פרוסה שיש בה יותר מכביצה ולאכול ממנה, שהרי אין זה נראה כרעבתנות. וכמו כן, מותר לאכול פרוסת לחם שאין בה יותר מכביצה יחד עם מאכלים אחרים, כגון ירקות, אף אם ביחד הם יוצרים כמות של יותר מכביצה.  
[שו"ע קע, ז, משנ"ב יט, ושעה"צ יט; בו"מ דרשו, 19]

אין לאכול ישירות מפרוסת לחם שיש בה 'כביצה' או יותר, משום שהדבר נראה כרעבתנות. ויתכן שמשום כך אין ראוי אף לאחוז בשעת האכילה פרוסה כזו; (אך יתכן שרק פרוסה של יותר מכביצה אין ראוי לאחוז). ובשבת מותר, משום שאין זה נראה כרעבתנות, אלא כחיבוב סעודת שבת.  
וכשהדרך לאחוז יותר מכביצה - כגון בפיתה, או כריך

# באיזה מקרה מונעת החזקת פת ביד את הצורך בנטילת ידיים?



לאכול מאכל אחר, או לשתות - לא יברך על הנטילה; ויש אומרים, שאף באופן זה יברך. ואם החזיק פת בידו במשך כל הזמן ששהה מחוץ למקום הסעודה, חזקה עליו שלא הסיח את דעתו, ואינו צריך לנטול את ידיו שנית בשובו לסעודתו.  
[שו"ע קע, א, משנ"ב ג, ח, ט, רי, ושעה"צ ה; וראה בו"מ דרשו, 11; וראה שו"ע קעח, ב]

לכתחילה אין לצאת באמצע סעודת פת ממקום האכילה, עד לאחר ברכת המזון. ומי שיצא למשך שעה ושעתים, בודאי הסיח את דעתו מהסעודה ומשמירת טהרת ידיו, ולכן, כששב לסעודתו חייב לנטול את ידיו שנית; וראה במקורות, לענין ברכת 'המוציא' ובנוגע לברכה על הנטילה השנייה: אם חפץ להמשיך לאכול פת, יברך על הנטילה. ואם אינו חפץ להמשיך לאכול פת, אלא

\* המדבר ואוכל בבת אחת, עשוי להסתכן חלילה בכניסת חלק מהמאכל לדרכי הנשימה, ולפיכך אמרו חכמינו ז"ל שאסור לדבר באמצע האכילה אפילו מילה אחת, ואף בדברי תורה.  
\* מצוה על כל אדם ללמוד תורה בסעודתו, והפליגו חכמים בחומרת הדבר ואמרו, שכל סעודה שאין אומרים בה דברי תורה נחשבת כתקרובת עבודה זרה, רחמנא ליצלן.  
\* יש אומרים שבאיסור דרבנן אין איסור לסייע לעוברי עבירה; ויש מהפוסקים שהתירו על סמך דעה זו למכור מאכל לאדם שאינו מברך, כאשר יש באפשרותו לקנות את המאכל במקום אחר.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

## האם מותר לקחת כסאות מבית הכנסת לצורך עריכת 'שבע ברכות' בבית?

בהם. ויש שכתב שהדברים אמורים דווקא בכסאות ובספסלים פשוטים, אבל ספסלים כבדים המיוחדים לשימוש בבתי כנסת בלבד, אין היתר להשתמש בהם, אלא אם כן התנו זאת במפורש בעת הקדשתם לבית הכנסת.

[בו"מ דרשו קנג, 53]

קדושת בית הכנסת חלה גם על כל רהיטיו, כגון השולחנות, הספסלים והכסאות. אולם, אדם העורך בביתו סעודה גדולה, ונוזקק לכסאות או לספסלים - רשאי להשתמש בכסאות ובספסלים של בית הכנסת, כיון שהמנהג להשתמש בהם לצורך כגון זה, ונחשב הדבר כאילו התנו מראש שיוכלו להשתמש

\* תוכנית יומית מענייני דיומא  
בהגשת הרב אברהם פוקס

\* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי  
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

\* שיעורים על הדף היומי  
הירושלמי בעברית ובאידיש

\* שיעורי משנה ברורה לפי  
סדר דף היומי בהלכה

\* שיעורים על הדף היומי ועל כל  
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

\* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי  
תוס' על פי סדר הדף היומי



הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992\* או 077-2222-666